

12 000

Tik daudz mazo pacientu 2017. gadā neieradās uz plānotajām vizītēm Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, par to iepriekš nebrīdinot. Neapzinīgu pacientu skaits citās Latvijas medicīnas iestādēs svārstās ap 20—25%. Visgarākās pacientu rindās Bērnu slimnīcas ambulatorajā daļā ir pie oftalmologa, kardiologa, psihiatra un uz elektroencefalogrammas izmeklējumu miegā.

AVOTS: Latvijas Avīze, BKUS

EKSPERIMENTS

CSDD veic miegainības mērījumus

Lai pievērstu uzmanību neizgulēšanās problēmai, Ceļu satiksmes drošības direkcija sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti desmit dienu garumā veica miegainības mērījuma eksperimentu, kurā piedalījās piecas sabiedrībā zināmas personības: producente Gundega Skudriņa, dziedātāja un tekstu autore Marta Kukarane, aktieri Gints Andžāns un Lauris Dzelzītis, vieglatlēts Elvijs Misāns.

"Dienmēl liela daļa cilvēku mūsdienās, cenšoties paveikt un paspēt ie-

Miega mērījumu veic Gundega Skudriņa. Viņa vienmēr esot miega badā un daudzkārt stājusies ceļa malā, lai 15—20 minūtes nosnaustos

spējami vairāk, tiktāl pieraduši pie hroniskas neizgulēšanās, ka ir aizmirsuši, kā tas ir — būt mundram," stāsta mērījumu veicējs RSU Cilvēka fizioloģijas un bioķīmijas katedras asociētais profesors Leons Blumfelds. "Miegainību desmit dienās var samazināt tikai tie, kuru vie-

nīgā problēma ir nepietiekamais laiks, ko viņi velta miegam. Ja izgulēties neļauj miega higiēnas principu neievērošana, vajadzīgs ilgāks periods, lai pakāpeniski kaut ko mainītu dzīvesveidā. Tomēr ar desmit dienām noteikti pietiek, lai izdarītu nelielus uzlabojumus."

EKSPERTU VIEDOKĻIS

KAS IR VISPĀRĒJĀ DATU AIZSARDZĪBAS REGULA (GDPR) UN KAS PAR TO BŪTU JĀZINA?

GDPR paredz personām tiesības uzzināt ar personu datu apstrādi saistīto informāciju, ietekmēt datu apstrādes procesu.

Ieva Andersone,
zvērīnāta
advokāte
Sorainen

Kristaps Sedols,
produktivitātes
risinājumu speciālists
Squalio

Kad stājas spēkā?

No 2018. gada 25. maija personām būs tiesības 30 dienu laikā saņemt sevīs sniegtos personas datus strukturētā, mašīnlasāmā formātā. Šis ir būtiski svarīgs nosacījums, jo vajadzīgi efektīvi un automatizēti IT risinājumi. Nestrukturētas informācijas piemēri ir e-paсти, Word un Excel dokumenti darbinieku My Documents un Desktop mapēs.

Jaunas tiesības "tikt aizmirstam"?

Tās ļaus personai pieprasīt, lai datu pārzinis bez nepamatotas kavēšanās dzēs personas datus. Šīs tiesības gan nav piemērojamas gadījumos, kad datu apstrāde nepieciešama medicīniskās diagnozes, veselības vai sociālās aprūpes sistēmu un pakalpojumu pārvaldības nodrošināšanai, kas ietver arī veselības aprūpes nepārtrauktību un veselības drošumu pārraudzības, brīdināšanas, arhivēšanas, zinātniskās, vēstures pētniecības vai statistikas nolūkos.

Kādi personas dati tiek aizsargāti?

Jebkura informācija, kas attiecas uz identifikāciju vai identificējamu fizisku personu. Rūpīgi aizsargājama ir informācija par tautību, veselību, dzimumdzīvi, seksuālo orientāciju.

Uz ko attiecas?

GDPR attiecas uz jebkuru komersantu, uz NVO, valsts un pašvaldību iestādēm, uz jeb-

kuru medicīnas iestādi. Ja medicīnas iestāde pacientu kartīšu kartotēku uztur fiziskā formā, jāievieš drošības noteikumi un pieejas kontrole. Nevajadzētu turpināt praksi pacientu kartītes glabāt visiem pieejamā telpā, tās jāglabā slēgtos skapjos, kam piekļūt drīkst tikai pilnvaroti darbinieki.

Ko GDPR nozīmē medicīnas iestādei?

Praktiski būtu jāpiesaista speciālisti, kas veic apstrādāto datu, datoru un programmatūras auditu, lai saprastu, kā šobrīd notiek un tiek dokumentēta datu apstrāde, kādas ir programmatūras datorā, to stāvoklis, iespējamie draudi. Pēc tam vajadzētu ieviest tehniskos un organizatoriskos pasākumus, lai atbilstu GDPR prasībām. Squalio sadarbībā ar Sorainen piedāvā kompleksu pakalpojumu — IT un juridisko GDPR auditu, datu aizsardzības IT produktus un atbilstības ieviešanu, kas aktuāla arī medicīnas iestādēm. Plašāka informācija tīmekļa vietnēs www.squalio.com un www.sorainen.lv.

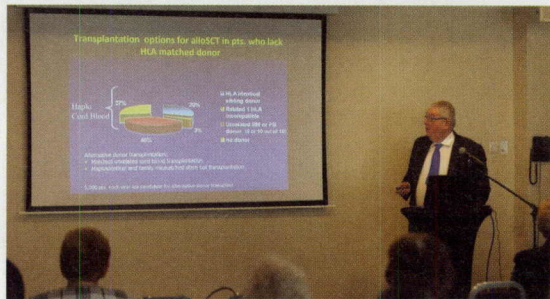
Sods par GDPR neievērošanu?

Latvijā GDPR piemērošanu uzraudzīs Datu valsts inspekcija, iespējamie sodi ir brīdinājums un naudas sods. Piemērojamais naudas sods var sasniegt 20 000 000 eiro vai līdz 4% no uzņēmuma kopējā gada apgrozījuma iepriekšējā finanšu gadā.

Nākamajos DOCTUS numuros — vēl par šo tematiku!

KONFERENCE

KĀDA IR ŠŪNU TEHNOLOĢIJU NĀKOTNE?

Onkologi, onkohematologi, imunologi, biotehnologi un laboratorijas speciālisti martā pulcējās konferencē "Postnatālo cilmes šūnu izmantošanas iespējas onkoloģijā un onkohematoloģijā", ko organizēja neauglības ārstēšanas un reproduktīvās ģenētikas centrs IVF Rīga sadarbībā ar partneriem Merck un BENU. Īpa-

ša uzmanība bija pievērsta prof. Armona Naglera (*attēlā*) lekcijai par nabassaites asins šūnu transplantāciju hematoloģisko audzēju ārstēšanā un to lietojumu akūtas leikēmijas gadījumā. Prof. Naglers ir vadošais Izraēlas speciālists hematoloģijas un kaulu smadzeņu transplantācijas jomā.

OPERĀCIJAS

BĒRNU SLIMNĪCĀ VEIC AUGSTĀKĀS SAREŽĢĪTĪBAS PAKĀPES ATVĒRTAS SIRDIS OPERĀCIJAS

Šajās operācijās Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas kardiokirurgijas speciālisti sadarbojās ar citiem Latvijas mediķiem un ārvalstu mediķiem no Itālijas, Lietuvas un Lielbritānijas. Ārvalstu speciālisti varēja ierasties, pateicoties Bērnu slimnīcas fonda un ziedotāju atbalstam.

Sarežģītās operācijas bija nepieciešamas pieciem pacientiem vecumā no četriem līdz 17 gadiem. Trīm pacientiem ar iedzimtām aortas vārstules problēmām veica Ross operācijas: paša pacienta plaušu artērijas

vārstule tika pārstādīta aortālā pozīcijā, bet plaušu artērijas vārstule tika aizvietota ar implantātu, kas sasaldētā veidā tika atvests no Somijas. Pēc operācijas bērniem ikdienā nebūs jālieto medikamenti, jo atšķirībā no mehāniskās vārstules aortas vārstule aug kopā ar bērnu. Ja aortas vārstuli neoperē, sekas var būt bērna pēkšņa nāve. Vēl speciālisti operēja divus pacientus ar vienas kamearas sirdi. Operācija šiem pacientiem tika veikta pēc Fontēna principa.